

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"א 21341-02-19 טובול נ' ישראל
ת"א 29340-02-20 גרר יורם בע"מ נ' טובול

לפני כבוד השופטת עירית קויפמן

בעניין ת"א 21341-02-19

התובע **אדי טובול**
ע"י ב"כ עו"ד פרי מרקו ועו"ד יניב דותן

נגד

הנתבעת **אורטל ישראל**
ע"י ב"כ עו"ד שי ניידרמן

ובעניין ת"א 29340-02-20

התובע **גרר יורם בע"מ**
ע"י ב"כ עו"ד שי ניידרמן

נגד

הנתבע **אדי טובול**
ע"י ב"כ עו"ד פרי מרקו ועו"ד יניב דותן

פסק דין

1. לפני שתי תביעות שהדיון בהן אוחד. בת"א 21341-02-19, תובע מר אדי טובול (להלן: "התובע") את גב' אורטל ישראל (להלן: "הנתבעת"), בסך של 130,000 ש"ח, פיצוי בגין לשון הרע, בעקבות פרסום שפרסמה נגד עסקו. בת"א 29340-02-19 תובעת גרר יורם בע"מ (להלן: "גרר יורם"), את התובע בסך של 3,300 ש"ח, בטענה כי מגשי פירות שהוזמנו ממנו לא סופקו או סופקו כאשר אינם תואמים את אשר הוזמן.

רקע וטענות הצדדים

2. לקראת ראש השנה, בשנת 2018, פנתה הנתבעת, העובדת בגרר יורם, בשם גרר יורם לתובע על מנת להזמין משלוח שי לחג ללקוחותיה. בעקבות פניית הנתבעת ולבקשתה, שלח התובע לנתבעת דוגמאות של משלוחי פירות (נספח 1 לראיות הנתבעת). ביום 28.8.2018 הנתבעת הזמינה 10 מגשי פירות וזאת לנמענים כמפורט בהזמנה (נספח 3 לראיות הנתבעת). להזמנה צורפה ברכה שהיה על התובע לצרף לכל משלוח.

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"א 21341-02-19 טובול נ' ישראל
ת"א 29340-02-20 גרר יורם בע"מ נ' טובול

הצדדים חלוקים בשאלה האם הברכה כללה את השורות האחרונות בהן נאמר "מאחלים מכל הלב צוות גרר יורם – באר-שבע", כטענת הנתבעת, או שמה הגיעה הברכה ללא שתי השורות האחרונות, כטענת התובע (נספח א לכתב התשובה של התובע).

3. לאחר שהנתבעת, לטענתה, לא קיבלה שיחות תודה מהנמענים למשלוח, ולאחר בירור שערכה הנתבעת, התברר לה לטענתה כי חל שיבוש במשלוחים כאשר למשלוחים לא צורף שם השולח והם נמסרו למחלקה הלא נכונה בנמענים. אין חולק כי המשלוחים סופקו בשני סבבים, כאשר בסבב השני צורף שם השולח, אולם לטענת הנתבעת המגשים שנשלחו אינם מעוצבים וכמות הפרי דלה מהמוסכם.

4. לאחר דין ודברים בין הצדדים, הוסכם בין הצדדים כי יבוצע משלוח חדש של מגש פירות לחברת דרכים, שהיא אחת הלקוחות אשר קיבלו משלוח בסבב השני. אין חולק כי בפועל לא נשלח מגש פירות נוסף (נספחים 6 - 7 לראיות הנתבעת וכן עדות התובע - עמ' 11 ש' 35 לפרוטוקול).

5. ביום 17.10.2018, או בסמוך לכך, פרסמה הנתבעת בדף העסק של התובע הודעה בזו הלשון:

"לא!!!! לא!! לא אמינים כלל!!!! גנב!!! תזהרו!!! אין דימיון בין מה שהתחייב לבין מה שמספק!!!! בתחילת ההתקשרות הבעלים - אדי - שלח אלי לוצאפ דוגמאות לסידורי פירות יפים בצירוף מחירים. אהבתי וסגרתי מולו עסקה של 10 משלוחים לחברות ושילמתי מראש על הכל.

היינו בהלם ואף התביישנו כאשר קיבלנו תמונה מחברה שאליה הגיע המשלוח. עלוב קטן ולא שווה חצי מהעלות שגבה.

כאשר לא קיבלנו שיחות "תודה" מחברות אחרות. תהינו ובדקנו את פשר הדבר – ומסתבר שעל המשלוח לא ציינו את שמנו.... והם לא ידעו ממי הגיע המשלוח... פיניתי לאדי – אמר שיתקשר לחברות כדי לעדכן ממי המשלוח.... ומה שקיבלו זה בשל "אילוצים" ואנו אמורים להתחשב בו.....".

6. לאחר הפרסום פנה התובע לנתבעת בדרישה לקבלת פיצוי בגין הוצאת דיבה, כאשר תחילה דרש סך של 60,000 ₪ ולאחר מכן 15,000 ₪ (נספחים 8 ו-9 לראיות הנתבעת). כן נשלח ביום 20.11.2018 מכתב מב"כ התובע, במסגרתו נדרשה הנתבעת למחוק, להסיר, ו/או לתקן את הפרסום וכן לשלם פיצוי בסך של 15,000 ₪.

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"א 19-02-21341 טובול נ' ישראל
ת"א 20-02-29340 גרר יורם בע"מ נ' טובול

7. אין חולק כי לאחר שהנתבעת קיבלה את המכתב מיום 20.11.2018, הוסרה מהפרסום המילה "גנב" (עדות הנתבעת - עמ' 18 ש' 23 – 27 לפרוטוקול).
8. לטענת התובע, מאז פרסום המודעה נגרם נזק למוניטין ולמחזור העסק, ומדובר בפרסום לשון הרע. בכתב תביעתו תבע התובע פיצוי בסך 100,000 ₪ בגין הוצאת דיבה לפי חוק איסור לשון הרע ועוד 30,000 ₪ עבור נזק מוכח למוניטין ולמחזור העסק.
9. לטענת הנתבעת וגרר יורם, מאחר שהמגשים נשלחו ללא שם השולח הן אינן יודעות כי כל המגשים הגיעו ליעדם, כאשר בחלק מהמקרים הגיעו למחלקות שגויות ולנמענים לא נכונים. כן נטען כי מגשים שסופקו אינם תואמים את ההזמנה. באשר לפרסום נטען, כי מדובר בפרסום אשר מתאר את אשר אירע, כאשר הנתבעת הלינה על טיב השירות והמוצר שסופק לה.
10. התביעות נידונו במאוחד, כאשר מטעם התובע העיד התובע עצמו ומטעם הנתבעת וגרר יורם העידה הנתבעת, והצדדים סיכמו טענותיהם בעל פה.

דין והכרעה

11. בפסיקה נקבע כי בחינת תביעת לשון הרע נעשית בארבעה שלבים: האם מדובר בפרסום כהגדרתו בחוק; האם הפרסום מהווה לשון הרע בעיני הקורא הסביר; האם חלות ההגנות הקבועות בחוק; בהעדר הגנה – קביעת הסעד המתאים (ע"א (נצרת) 5001-02-18 פוגרבנוי נ' חמו (31.10.2018) להלן: "עניין פוגרבנוי").
12. אין חולק כי ההודעה שפרסמה הנתבעת עונה על הגדרת פרסום. על כן, יש לבחון אם דברי הפרסום הם "לשון הרע".

סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה – 1965 (להלן: "חוק איסור לשון הרע") מגדיר לשון הרע, כ"דבר שפרסומו עלול -

- "(1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם;
- (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;
- (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו;
- (4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו המינית או מוגבלותו;"

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"א 19-02-21341 טובול נ' ישראל
ת"א 20-02-29340 גרר יורם בע"מ נ' טובול

13. בענייננו, הפרסום נעשה בדף העסק של עסקו של התובע, ובו הלינה הנתבעת על המוצר והשירות שקבלה.

בכתב התביעה התובע מלין על הפרסום בכללותו וטוען כי בעקבותיו "העסק נפל דרסטית".

מסיכומי הצדדים נלמד כי עיקר המחלוקת בין הצדדים נוגעת לשימוש במילה "גנב" בפרסום.

לטענת התובע, לא מדובר בביקורת צרכנית סבירה והוגנת, אלא בלשון הרע, בשימוש במילה אשר יש בה כדי משום ייחוס עבירה פלילית.

לטענת הנתבעת, יש להתייחס למילה "גנב" כחלק מהפרסום כולו, שהוא פרסום צרכני של לקוחה לא מרוצה שעושה שימוש ב"סלנג" ידוע ומוכר. לעניין זה נטען כי כאשר ביקורת צרכנית עושה שימוש במילה "גנב", אין היא נחשבת ללשון הרע ומדובר בהבעת דעה לגיטימית.

14. המבחן לעניין לשון הרע שבפרסום הוא מבחן אובייקטיבי, היינו מה המשמעות שהיה מייחס לדברים אדם סביר ורגיל שהיה שומע אותם.

בפסיקה נקבע כי על מנת לקבוע אם ביטוי כלשהו מהווה לשון הרע, יש לבחון את הרקע לאמירת הדברים.

אמנם נקבע כי "לא כל גידוף, ולא בכל הנסיבות, יקים עילת תביעה מכוח חוק איסור לשון הרע". "קללות וגידופים מהווים לצערנו חלק מהחיים החברתיים במדינה, ולפיכך קיים חשש שהכרה שיפוטית גורפת בגידופים כב' לשון הרע' תביא להצפת בתי-המשפט בתביעות שזו עילתן. זאת ועוד: ככל שהשימוש בגידופים שכיח יותר, כך נעשית פגיעתם לקשה פחות, עד כי אמירת גידופים מסוימים בנסיבות מסוימות לא תגרום עוד לפגיעה ממשית" (רע"א 10520/03 בן גביר נ' דנקנר (12.11.2006)).

ואולם, שימוש בביטוי "גנב" מטיל דופי בתובע וביושרו (ראו והשוו ת"א (ת"א) 42867-07-17 ישראל בוסני נ' עו"ד ינון צדקיהו (1.7.2019)).

על כן, יש לבחון את טענת הנתבעת לפיה, כאשר נעשה שימוש בביטוי זה במסגרת ביקורת צרכנית לגיטימית, כ"סלנג", אין לראות בו לשון הרע.

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"א 19-02-21341 טובול נ' ישראל
ת"א 20-02-29340 גרר יורם בע"מ נ' טובול

15. בענייננו, אני סבורה כי פרסום החלק העובדתי תיאורי בפרסום, אינו מהווה לשון הרע ומדובר בביקורת צרכנית לגיטימית.

לעניין זה נקבע בפסיקה, כי נקודת האיזון בפרסום ביקורת צרכנית במרחב הוירטואלי, מטה את נקודת האיזון לעבר חופש הביטוי (ר' ת"א (ת"א) -11-57398 סולו איטליה בע"מ נ' בוטגה (12.1.2020), ת"א (ח-י) 17-09-39985 יאדגר נ' נגב ואח' (21.7.2020)).

16. באשר לשימוש במילה "גנב", אכן מדובר במילה אשר מעוררת קונוטציה פלילית ויש בה כדי להשפיל ולבזות. כפי שנקבע בפסיקה, ביקורת צרכנית אין משמעותה השתלחות.

נראה כי גם הנתבעת סברה, אם גם לא מיד בסמוך לפרסום, כי לא היה מקום להשתמש במילה "גנב". הדבר נלמד מכך שבעבור כחודשיים המילה "גנב" הוסרה מהפרסום.

17. על כן אני סבורה כי אין בפרסום, בכללותו, משום לשון הרע, ואולם, יש בשימוש במילה "גנב" משום לשון הרע, גם אם לאור הקשר הדברים, אין מדובר בלשון הרע ברף הגבוה.

18. משכך, יש לבחון את ההגנות שבחוק.

אקדים ואומר כי אני סבורה שעלה בידי הנתבעת להוכיח הגנות של אמת דיברתי ותום לב.

סעיף 14 לחוק איסור לשון הרע קובע כי: "במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע, תהא זאת הגנה טובה שהדבר שפורסם היה אמת והיה בפרסום ענין ציבורי; הגנה זו לא תישלל בשל כך בלבד שלא הוכחה אמיתותו של פרט לוואי שאין בו ממש".

סעיף 15 לחוק איסור לשון הרע קובע כי: "במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה אם הנאשם או הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות האלו:

...

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"א 19-02-21341 טובול נ' ישראל
ת"א 20-02-29340 גרר יורם בע"מ נ' טובול

- (3) הפרסום נעשה לשם הגנה על ענין אישי כשר של הנאשם או הנתבע, של האדם שאליו הופנה הפרסום או של מי שאותו אדם מעונין בו ענין אישי כשר"
- (4) הפרסום היה הבעת דעה על התנהגות הנפגע בתפקיד שיפוטי, רשמי או ציבורי, בשירות ציבורי או בקשר לענין ציבורי, או על אפיו, עברו, מעשיו או דעותיו של הנפגע במידה שהם נתגלו באותה התנהגות".

סעיף 16(א) לחוק איסור לשון הרע קובע כי: "הוכיח הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום באחת הנסיבות האמורות בסעיף 15 ושהפרסום לא חרג מתחום הסביר באותן נסיבות, חזקה עליו שעשה את הפרסום בתום לב".

19. בענייננו, הנתבעת פירטה את השתלשלות העניינים אשר הובילה לפרסום. הביקורת שהביעה הנתבעת בפרסום נוגעת לשירות שקיבלה ולאכזבתה ממנו. מדובר בביקורת שהוכחה כאמת.
- כך, הנתבעת הוכיחה כי המוצר שהתקבל לפחות על ידי אחת מלקוחותיה, חברת דרכים, אינו תואם את המובטח בפרסום. הדבר נלמד מהתצלומים המופיעים בתכתובת וואטסאפ בין הצדדים שם נראה מגש הפירות שהציע התובע, ומצילום של המוצר שהתקבל על ידי הלקוחה, המעידים על שוני של ממש בין מגשי הפירות. טענת התובע, כי הנתבעת אמרה לו שלא חשוב המראה והעיצוב כמו הכמות והאיכות (עמ' 8 ש' 23 – 25 לפרוטוקול), לא הוכחה, ונסתרת אל מול ההתכתבות והתצלומים שצורפו, של המשלוח המובטח. התובע גם לא צירף הקלטה או תמלול של השיחה הנטענת לראיותיו, למרות טענותיו כי קיימת הקלטה כאמור (עמ' 8 ש' 23 – 27 ועמ' 9 ש' 17 – 21 לפרוטוקול).
- גם הטענה שנטענה בפרסום, לפיה המשלוח הגיע ללא שם השולח, הוכחה. התובע אינו מכחיש טענה זו, אלא טוען כי אי ציון שם השולח היה באשמת הנתבעת, אשר ביקשה לצרף ברכה שאינה כוללת את שם השולח.
- לענין זה יצוין כי אין בכך כדי לשלול את נכונות הפרסום.
- הצדדים אמנם חלוקים בשאלה מהו המסמך שהועבר על ידי הנתבעת לתובע, אותו צריך היה לצרף למשלוחים, והאם הוא כלל את שם השולח או לא, אולם כאמור, אין בכך כדי לפגוע באמיתות הפרסום כי המשלוח הגיע ללא שם השולח.
- לענין זה יצוין כי התובע העיד כי קיבל קובץ במייל והשתמש בו, אך צוין כי מי שעשה כן היא הפקידה, שהיא גרושתו, ולא הוא אישית. דא עקא, הפקידה לא הובאה לעדות ועל כן לא הוכחה טענתו כי הקובץ הגיע ללא שם השולח (עמ' 9 ש' 27 – 35 לפרוטוקול).

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"א 21341-02-19 טובול נ' ישראל
ת"א 29340-02-20 גרר יורם בע"מ נ' טובול

בשולי הדברים יוער כי גם אם הייתי מקבלת את טענת התובע, כי קיבל את הברכה ללא שם השולח, לכל הפחות היה עליו לפנות לנתבעת לברר עניין זה.

20. באשר לקיומו של עניין ציבורי, הרי שתנאי זה מתקיים שכן מדובר בביקורת צרכנית הנוגעת לעסקו של הנתבע, המציע שירות לציבור. בפסיקה נקבע כי קיים עניין ציבורי בביקורת צרכנית. כך, "בתי עסק המציעים את מרכולתם לציבור הצרכנים חושפים עצמם לביקורת, גם שלילית, ולעיתים אף קשה, מצידו של ציבור הצרכנים. לציבור זה, המשקיע את מיטב כספו ברכישת מוצר או שירות, נתונה זכות מלאה להביע את דעתו על המוצר או השירות שרכש. בהבעת דעה זו ייצא הציבור כולו נשכר: ציבור הצרכנים יודע לכלכל צעדיו בכל הנוגע לבית העסק או המוצר והשירות הניתנים בו; ובעליו של בית העסק יוכל, על רקע הביקורת שהוטחה בו, לשפר את המוצר או השירות שהוא נותן. אין צריך לומר, החירות להביע דעה ולמתוח ביקורת אין משמעה זכות להשתלחות פרועה או ביקורת צרכנית שאינה תמת לב והוגנת, בכך לא יימצא ציבור הצרכנים יודע יותר אודות המוצר או השירות הנדונים, ובעל העסק לא יוכל לדעת כיצד ישפר את מרכולתו, כאשר הביקורת אינה עניינית כי אם משתלחת" (עניין פוגרבנוי, פסקה 13 לפסק הדין).

בעניין פוגרבנוי הנ"ל נקבע כי יש לציבור עניין בביקורת צרכנית ועל כן חלה הגנת תום הלב הקבועה בסעיף 15(4) לחוק איסור לשון הרע.

כן נקבע בפסיקה, כי העיקרון המנחה בדיני לשון הרע הוא איזון בין זכות הפרט לכבוד ולשם טוב מול הזכות לחופש ביטוי. בהתייחס לביקורת צרכנית נקבע כי קיים אינטרס ציבורי בשיתוף אנשים בחוויה הצרכנית וכי בית המשפט יזהר משנה זהירות בבואו לקבוע כי ביקורת צרכנית היא בלתי סבירה על מנת לא להרתיע צרכנים מלהביע ביקורתם (ע"א (חיי) 35744-10-19 נאמן נ' קריבצ'יקוב (8.1.2020)).

21. בנסיבות ענייננו, הביקורת אף סבירה ומידתית. הפרסום לא חרג מהסביר, שכן נעשה בדף העסק של התובע, בקשר לשירות שנתן התובע לנתבעת ואשר עליו היא מלינה.

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"א 19-02-21341 טובול נ' ישראל
ת"א 20-02-29340 גרר יורם בע"מ נ' טובול

התובע ממקד את טענותיו במילה "גנב" ואולם, הביקורת שהובאה בפרסום בכללותו, היא זו שעל פי הנטען, הביאה לירידה הנטענת בהכנסותיו, ולא השימוש במילה "גנב".

יתרה מזו, השימוש במילה "גנב", לכשעצמו, אינו שולל את הגנת תום הלב. ויודגש, המילה "גנב" אינה נבחנת לבדה אלא כחלק ממכלול הפרסום. במקרה זה, מכלול הפרסום, כולל ביקורת צרכנית על השירות שקיבלה הנתבעת, כאשר המילה "גנב" מובלעת בתוכו.

בעניין ת"א (חי') 15-06-63007 איי פאב נ' ליבי זסלבסקי בורדמן (14.11.2019), נדחתה תביעת לשון הרע נגד נתבעת שתיארה בפרסום בפייסבוק את התנהלות התובעת, בין היתר כ"גזל" "עקיצה" וכן "העקיצה הגדולה שלא לומר גניבה". בפסק הדין נקבע לעניין זה כי:

"היא השתמשה במלים "עקיצה", תחושה של "גניבה" ו"גזל". על אף שמדובר בהתנסחות בוטה, יש להניח כי הקורא הסביר לא יסיק מהם שהנתבעת טענה לגניבה של ממש. ההתבטאויות דומות לאמירות בסגנון האמירה "המסעדה מאוד יקרה, ממש שדדו אותי", שהינה גידוף שגור אשר חומרתו קלה." (פסקה 19 לפסק הדין).

בעניין יאדגר, נקבע כי פרסום בו נכללו המילים "גזלן, רמאי וגנב" חוסה תחת הגנת תום הלב הקבועה בסעיף 15(3) לחוק איסור לשון הרע, ומדובר בהגנה על אינטרס אישי כשר.

גם בעניינינו מדובר בביקורת צרכנית המהווה הגנה על עניין אישי וכשר של התובעת. אני סבורה כי השימוש במילה "גנב" בהקשר בו נעשה, משמש כביטוי להתנהגות מסחרית שאינה הוגנת, במובן הכספי, ואין בה כדי ליחס עבירה פלילית. מדובר בביטוי שגור, שאינו חורג, בהקשר הדברים, מהסביר.

22. מכל האמור, הפרסום העובדתי אינו מהווה לשון הרע, והשימוש במילה "גנב" בהקשר בו נעשה, חוסה תחת הגנות החוק.

אשר על כן, תביעת התובע בעילת לשון הרע, נדחתה.

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"א 21341-02-19 טובול נ' ישראל
ת"א 29340-02-20 גרר יורם בע"מ נ' טובול

23. באשר לתביעת גרר יורם, התביעה הוגשה על סך 3,300 ₪ - השבת הסכום ששולם בגין הזמנת 10 מגשי פירות.

דא עקא, לא עלה בידי גרר יורם להוכיח כמה מגשים לא הגיעו ליעדם, בכמה מגשים מה שסופק לא היה בהתאם למוסכם, ובכמה מקרים לא ידעו הנמענים מיהו השולח.

יוער לעניין זה, כי העדה מטעם גרר יורם, היא הנתבעת בתביעת לשון הרע, מסרה פירוט הנוגע לשני מקרים בלבד. האחד, בנוגע למשלוח לחברת דרכים, שאינו תואם את המוזמן, והשני, בו נטען כי פנתה ללקוח שקיבל מגש פירות אך לא ידע ממי נשלח.

במקרה השני, לאחר שהובהר ללקוח כי המשלוח התקבל מחברת גרר יורם, נראה כי הדבר בא על תיקונו.

על כן, נותר מקרה אחד בלבד, של מגש פירות אשר התקבל על ידי חברת דרכים לא בהתאם למוזמן. אין חולק כי התקבל מגש פירות, גם אם לא בהתאם למוזמן, ולא הוכח פער השווי הכספי בין מה שהוזמן למה שסופק.

באשר ליתר מגשי הפירות, נטענו טענות בעלמא ללא כל אסמכתא.

על כן, גרר יורם לא הוכיחה את תביעתה.

לפיכך, אני מורה על דחיית תביעת גרר יורם.

סוף דבר

24. לאור האמור אני דוחה את שתי התביעות.

באשר לשאלת ההוצאות, בנסיבות העניין לא מצאתי לפסוק הוצאות לזכות מי מהצדדים. ראשית, שתי התביעות נדחו. שנית, אמנם תביעת התובע בגין לשון הרע הוגשה על סכום גבוה הרבה יותר, אולם למרות זאת, לא מצאתי לפסוק הוצאות בגין דחייתה, שכן השימוש של הנתבעת במילה "גנב" היה לא ראוי, גם אם נמצא כי אין הוא מצדיק קבלת תביעה בעילת לשון הרע.

מכל האמור, אין צו להוצאות.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, כ"א כסלו תשפ"ג, 15 דצמבר 2022, בהעדר הצדדים.

עירית קויפמן, שופטת

